

Naši kraji in ljudje

Jubilejno slavlje gasilskega društva v Trbovljah

Trbovlje, 27. avgusta. Prostovoljno gasilno društvo trga Trbovlje bo slavilo v nedeljo, 4. septembra 40 letnico svojega obstoja. Poteklo je 40 let društvenega delovanja, ki je bilo po intencijah društvenih ustanovnikov in po resni, dobri volji društvenega članstva posvečeno najboljše stremeljenjem za javni dobrobit. Mnogo lepih uspehov na polju gasilskih nalog, mnogo radostnih in veseljih, pa tudi žalostnih prilik je društvo doživelo v teh 40. letih.

† Ivan Kramer, ustanovitelj TPGD, ki je bil načelnik 30 let.

Društvena zgodovina pripoveduje o časih krepkega razvoja, pa tudi o dobah nevarnega nazadovanja. A vselej, in to v dobrih in slabih časih, se je pokazalo, da ima društvena ideja v našem obljubenem in industrijskem trgu toliko življenske sile, da jo kriza in težkoče ne morejo premagati.

V vseh krogih prebivalstva je vedno prevladovalo prepričanje, da je naše društvo za javni dobrobit neobhodno potrebno in nadvse razveseljivo je, da so naši poklicani javni funkcionarji in vse prebivalstvo od nekdanj tekmovali, da omogočijo društvu obstoj in uspešno delovanje.

Zastop občine trga Trbovlje je podpiral gasilsko društvo od nekdanj z uprav izredno in redko blagodarnostjo. Če je naše društvo danes, kar se tiče opreme, orodja in pripravljenosti, eno izmed najboljših gasilskih organizacij na deželi, se ima v prvi vrsti zahvaliti trboveljski občini, katera je z izrednim razumevanjem ustregla upravičenim prošnjam društvenega vodstva. To je deloma posledica dejstva, da so se vsikdar nahajali med izvršujočimi člani društva tudi odlični občinski funkcionarji.

Sodelovanje požrtvovalnih mož vseh stanov je pripomoglo društvu, da je moglo izpolnjevati svoje javne naloge, moglo pa tudi biti svojim članom vedno ognjišče pravega tovarištva. Nikdar nismo med seboj poznali razlike stanov in poklicev in baš radi tega smo mogli vedno računati s simpatijami najširšega občinstva.

Zvestoba za zvestobo! Ob 40 letnici našega delovanja se zavedamo, da lahko slavimo to naše slavlje le, ker so nas vedno v toliki meri spremljale simpatije naših soobčanov. Morda smemo reči, da nas navdaja pretekla doba društvenega delovanja z zadovoljstvom in skromnim ponosom na izvršene dolžnosti in dosežene uspehe. Ob enem pa ob tej svečani priliki obljublamo vsem prijateljem, dobrotnikom in podpornikom, da hočemo z novimi silami, in kakor upamo, tudi uspešno nadalje stremeti za vzvišenimi cilji gasilske organizacije.

Naše geslo «NA POMOČ» bodi za eno slovesna obljuba, katere se hočemo držati z vsemi našimi močmi.

Iz društvene zgodovine.

V letu 1887. je sklenila kmetijska podružnica prirediti krajevno razstavo v Trbovljah. vsled česar se je moralo misliti tudi na varnost prostorov pred ognjem. Radi tega je bil dne 14. aprila 1887. sklican shod v Hrastniku radi ustanovitve gasilnega društva. Dne 4. junija 1887. se je pa sklical pripravljalni odbor v Trbovljah.

Dne 30. julija 1887. se je vršilo ustanovno zborovanje in se dosegel sporazum, da se je ustanovilo društvo Trbovlje-Hrastnik (z dvema oddelkoma).

Dne 30. avgusta 1887. je štajersko namestništvo potrdilo pravila in v dne 24. do 28. septembra leta 1887. je prevezlo 8 povsem na novo uniformiranih mož stražo v razstavi. Prvi načelnik društva je postal g. Ivan Kramer, ki je bil pozneje ter 30 let duša cele organizacije. Da se je pospeševal razvoj mladih gasilcev, sta mnogo pripomogla gg. Adolf Widra, takratni oskrbnik rudokopov v Trbovljah, sedaj upokojeni rudniški ravnatelj v Laškem in Andrej Sachl.

Leta 1888. se je ustanovil odsek pri sv. Katarini, ki pa se je leta 1889. zopet razpustil.

Dne 8. septembra 1888. je bila posvečena društvena zastava. Leta 1890. sta se ločila oddelka Trbovlje-Hrastnik in sta postala popolnoma neodvisni društvi.

Do leta 1899. je bil poveljevalni jezik nemški. Po zaslugi gg. Kramerja, Ludvika, Plavšaka in drugih so upeljali v društvo slovenski poveljevalni jezik. Vidni znak te izpremembe je bila slovenska trobojnica na zastavi, katero so podarile narodne dame.

Za društvo so nastopili zaradi poslo-

venjenja kritični časi. Stvarni in največ osebni prepri so leta 1905. razjedli društveno življenje, tako da je bil razpad neizogiben. Po posebnih zaslugi za gasilstvo vnetih mož, I. Kramerja, G. Voduška, Ant. Dolničarja, Fr. Pirnata in več drugih, se je izvršila reorganizacija društva in od takrat se je pokazala nova življenska sila v društvu, ki je bila ohranjena do danes.

Statistika 1887.—1927.

Načelnstvo, oziroma odbor: Ivan Kramer, načelnik, Adolf Widra, podnačelnik, Gustav Vodusek, tajnik in adjutant, Josip Moll, blagajnik, Anton Weixler, vodja plezalcev, Franc Štauffer, namestnik, Ivan Trgl, vodja brizgalne, Franc Kalan, namestnik, Blaž Škofca, oskrbnik orodja. Moštvo so tvorili: Franc Forte, Franc Grašina, Josip Kos, Josip Majer, Anton Počivavšek, Andrej Mihelič, Josip Stöchl, Matevž Turnšek, Anton Volker, Franc Weber, Matija Berger, Franc Čuden, Franc Durnik, Ivan Kmet, Ivan Logar, Josip Moll, Josip Novak, Ivan Pust, Matija Plavšak, Friderik Kitzer, Peter Kurnik, Anton Kriška, Alojz Podmenik, Anton Sterniša, Ivan Sporn, Ivan Ule, Anton Volavšek, Franc Žužman, Wolfgang Ameršek, Anton Puncer, Peter Kurnik; društveni zdravnik je bil doktor Bražman. Društveni načelniki od 1887. do 1927. leta: leto 1887. do 1890. Ivan Kramer, leto 1890. do 1891. Adolf Widra, leto 1891. do 1893. Ivan Kramer, leto 1893. do 1894. Anton Počivavšek, leto 1894. do 1895. Franc Kalan, leto 1895. do 1897. Ivan Kramer, leto 1897. do 1898. Aleksander Falk, leto 1898. do 1921. Ivan Kramer, leto 1921. do 1925. Franc Dežman, leto 1925. do 1927. Franc Pungerčar.

Dne 11. aprila 1921. je društvo zadel hud udarec. Preminul je tov. načelnik Ivan Kramer, ki je načeloval 30 let. Iz hvalečnosti mu je društvo dne 4. avgusta 1921. z veliko slovesnostjo vzdalo v Gasilski dom spominsko ploščo.

Častni člani od leta 1887. do 1927.: 1.) g. Martin Tepotiz, rudniški ravnatelj, imenovan 1887.; 2.) Adolf Widra, rudniški ravnatelj, imenovan 1892.; 3.) Blaž Škofca, posestnik, imenovan 1895.; 4.) Ivan Logar, učitelj, imenovan 1897.; 5.) Ferdo Roš, veleposestnik in župan, imenovan 1907.; 6.) Gustav Vodusek,

Gordijski voz zagonetnih dogodkov na dolenski progi

Ljubljana, 27. avgusta

Zagonetka ponovnega napada na kočevsko ambulanco se razpieta v celo vrsto novih zagonetk, ki jih mora sproti razvezavati ljubljanska policija. Z včerajšnjim dnem se splošna situacija, ki smo jo podali, bistveno ni izpremenila, pojavili pa so se nekateri novi momenti, ki utegnejo prinesiti v zadevo nenaden preokret. Da povzimo kratko: Gre za alternativo, ali se je napad res izvršil, ali pa je bil samo fingiran. Preiskava se vrši seveda v obeh pravcih in z vso potrebno temeljitostjo, vendar pa se preiskava v Ljubljani suče samo okrog poslednje domneve.

Ako je bil napad fingiran, je bil seveda že dolgo pripravljen in organiziran. Da v tem pogledu ugotovi zunanje momente, je policijski nadzornik Zajdel dopolnje zasliševal tri železniške uslužbenke, ki so imele službeni stik z Francom Bratožem, ter ostalo osebje, ki je bilo po svoji službeni dolžnosti v bližini. Zasliševanje je prigneto ves potek vožnje od odhoda iz Kočevja, tekom dogodka in ob prihodu na ljubljansko postajo. Treba je

rekonstruirati položaj v ambulanti

pred oddajo pošte, na vožnji, a zlasti še ob prihodu v Ljubljano. Ob razkritju stanja, v kakršnem je bil Franc Bratož ob prihodu v Ljubljano, pa se je zgodilo nekaj napak, oziroma nedostatkov, ki sedaj otežujejo preiskavo. Osebe, ki je Frana Bratoža prvo videlo, je delalo v naglici in so se izgubile nekatere dragocene podrobnosti, kar bi bilo za ugotovitev krivcev in za njihovo izsledovanje odločilne važnosti. Ker kriminalno tehnično popolnoma izvežebani organi niso mogli biti takoj na licu mesta, se je zgodilo, da podatki prvih izvidnikov niso bili posneti s potrebno točnostjo, ker je poznejša preiskava, kolikor vemo, ugo-

šolski ravnatelj in župan, imenovan 1907.; 7.) Franc Kajtna, tajnik občine, imenovan 1925.; 8.) Franc Dežman, posestnik in trgovec, imenovan 1925.

S srebrno kolajno za 25 letno zaslužno delovanje so bili odlikovani: načelnik Ivan Kramer, podnačelnik Anton Počivavšek in Franc Kajtna. V letu 1926. so prejeli zaslužne kolajne tov. Kajtna — zlato in tov. Sebast. Jager pa srebrno; prvi za 40 letno, drugi pa za 25 letno delovanje na gasilskem polju. Društvo je podelilo več častnih diplom tovarišem za razne zasluge.

Iz gasilskega društva Trbovlje so izšli najodličnejši gasilski funkcionarji. Tov. Kramer je bil zvezni in župni odbornik.

Po ustanovitvi Trboveljske gasilske župe je bil tov. Dežman zvezni odbornik in župni načelnik in tudi sedanjí načelnik župe je član Trboveljskega društva.

Med naše aktivne člane smo šteli tudi bivšega ministra g. dr. Alberta Kramerja, še sedanjega podpornega člana, ki je svojčas prav pridno sodeloval in z raznimi predavanji društvo poučeval.

Leta 1902. je bil dograjen «Gasilski dom», ki obsega: 1 shrambo za orodje, 1 tajniško sobo, 1 stanovanje, obstoječe iz 1 sobe in kuhinje za hišnika. Dalje ima društvo tudi posebno garažo in plezalni stolp ter prostrani gasilski vrt, ki služi vajam.

Obširna zgodovina našega društva naj nam bo učiteljica. Kaže naj nam, kako moramo ravnati, da dosežemo svoj smoter. Ona nas pa tudi v težavnih položajih navdušuje, ker nam jasno kaže uspehe, oziroma neuspehe, če se nismo ravnali po zlatih zgodovinskih izkušnjah. Ideja gasilske institucije je nemalo pripomogla k vcepitvi plemenitih čustev. Tu raste potrpežljivost, bratstvo in delavnost, medsebojna ljubezen in spoštovanje. Tu so možje gasilci, tihi junaki, kakor jih Gangl imenuje, ki čutijo nesrečo svojega bližnjega ter mu hite na pomoč iz prostega nagiba brez vsake plače in polhval, žrtvujoč zdravlje in celo življenje.

Temelj gasilske ideje, vztrajno neupogljivo voljo, so vcepili ustanovitelji našemu društvu ob njegovem rojstvu. In to krepko voljo, ki povišuje gasilske značaje, so gojili naši predniki od vrste do vrste in danes po 40. letih lahko tudi mi z mirno vestjo izjavimo in dokažemo, da nas še družijo vzvišena misel naših prednikov, da smo in ostanemo krepki borci gasilske ideje.

govila, da prvotni dejanski položaj, zlasti glede osumljenega Bratoža, glede njegove lege, zvezanosti in zamotanosti v vreči ne odgovarja naravni presoji. Govorilo se je celo, da je Bratož prispel v Ljubljano v nezavesti, kar ne odgovarja dejstvu, ker je preiskava ugotovila, da je imel robec preko ust prevezan in je lahko dihal. Poznejši

Franc Bratož

poizkus je tudi ugotovil, da bi bil Bratož z zvezanimi rokami bržčas lahko spravil vreoč z glave, saj lahko vsakdo sam preizkusi da se tudi v zvezanem stanju lahko precej premika in izvršuje razne geste.

Naloga policijskega nadzornika Zajdele je bila torej dopolnje ta, da rekonstruirata prvotni dejanski stan in na podlagi objektivnih podatkov zaključi ona dejstva, ki naj vso zagonetno zadevo čim bolj približajo

Popolnoma novo!

Prvič v Ljubljani!

Franz Lehar:

Grof Luksemburg

Sijajno uspešni film po svetovno znani opereti Franca Lehara v 7 velikih dejanjih. Režija slovitega nemškega režiserja Arturja Gregorja!! Kolosalna inscenacija. Sijajno lepe slike! Ljubav nad ljubavjo!

Zabavno! Veselo! Duhovito!

Danes premijera

ob 11., 3., 5., 6., 8., 9. uri.

Pri vseh predstavah orkester, ki igra skiadbe iz operete!

Kino «DVOR»

Telefon 2730.

Zagrebski velesejem

VIII. mednarodni splošni velesejem uzorcev

od 28. avgusta do 5. septembra.

Popust 50% na železnicah in parobrodih.

Izkaznice za znižano vožnjo dobite pri potniških in denarnih zavodih v vseh večjih mestih.

razjasniti. Ta naloga ni bila lahka, ker je bilo treba vse ugotoviti naknadno, dočim bi se bilo lahko vse to izvršilo takoj pri odkritju zadeve na ljubljanskem kolodvoru. A kakor rečeno, za ta usodni nedostatek dosedanje preiskave ne odgovarja nihče, ker je on utemeljen v načinu, kako je bil misteriozni rop na ljubljanskem glavnem kolodvoru odkrit.

V zvezi s tem nedostatkem je bilo tudi predolgo ponočno zasliševanje osumljenca, ki bi bil moral biti takoj izločen. Glavna preiskava bi se bila morala takoj nasloniti na objektivno činjenico in ugotovitve, ki bi se bile v tem pogledu izkazale za sigurnejše, kakor poizkus dognanja potom besednega izpraševanja in morebitnih protislovij. Tako pa posebno zasliševanje ni moglo okoristiti prav nobene že dognane objektivne činjenice.

Tajinstveni precedenčni pojavi

V okvir celotne preiskave so pritegnjeni, kakor čujemo, tudi nekateri zagonetni momenti, ki dokazujejo, da je imela cela zadeva nekatere zelo sumljive precedenčne pojave.

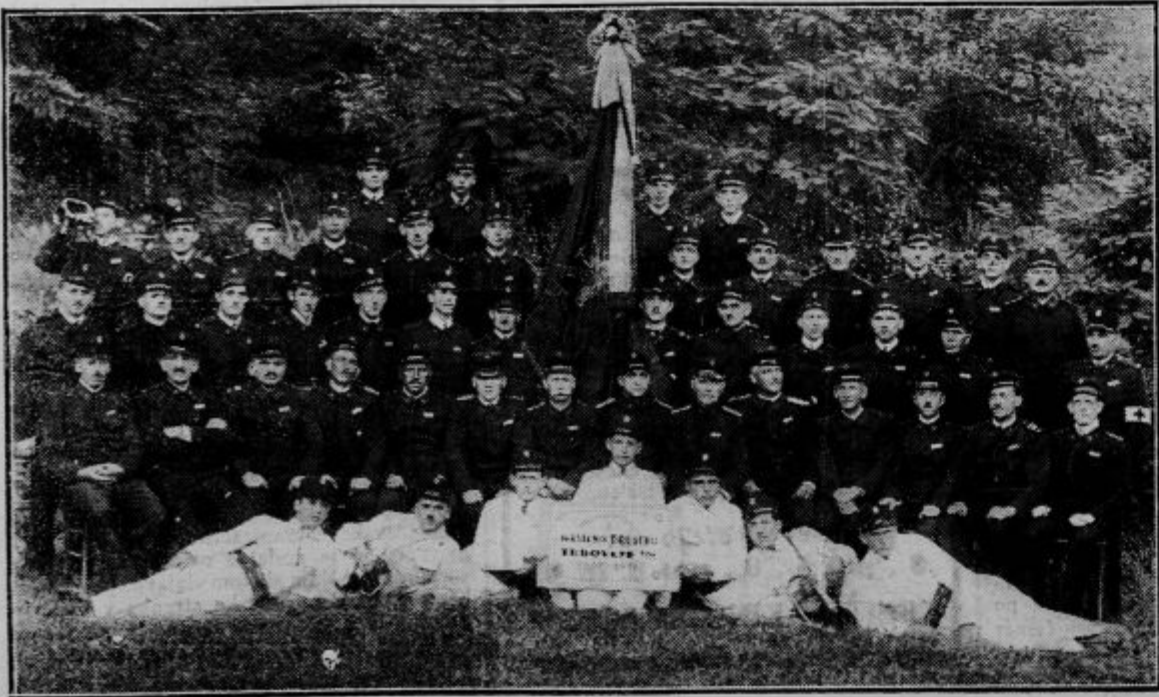
Sedanjí misteriozni rop namreč za policijo ni prišel iznenada. V jeseni je nekega dne sprevidnik pošte ambulanca, ki vozi med Kočevjem in Ljubljano, izročil poštni direkciji pismo, v katerem ga obvešča direktor ljubljanske policije z lastnoročnim podpisom direktorja Guština in z njegovim službenim pečatom, da naj bo oprezen, ker se utegne dogoditi nov roparski napad. Sprevidnik je, kakor rečeno, izročil pismo poštni direkciji, a ta je v nematem začenju pismo takoj izročila policijski direkciji, ki je seveda na prvi pogled ugotovila, da gre za zagonetno mistifikacijo. Podpis, pečat in celotna vsebina je bil falzifikat. Policijska direkcija je po prejemu tega pisma mobilizirala ves svoj policijski in detektivski aparat, da bi ugotovila in zajela neznanega pisca. Prizadevanje policije pa je ostalo brez rezultata.

Druga stvar, ki se je prigodila nekemu drugemu sprevidniku in o čemer smo tudi mi takrat poročali, je bil fingiran atentat, ki se je izvršil sredi oktobra na isti progi in v še bolj zagonetnih okoliščinah. Sprevidnik je javil svojim službenim predstnikom, da je blizu postaje Šmarje-Sap pristopil med vožnjo na ambulančni voz neznan človek in sprožil strel iz samokres skozi šipo. Ropar je zgrešil cilj in takoj nato zopet odskočil z vlaka in pobegnil preko njiv... V dokazilo teh svojih navedb je dotični sprevidnik pokazal, da je šipa zares bila preluknjana od strela, a iz-

Ustanovniki, častni člani in sedanje načelnstvo

Sprejaj sede: župni načelnik Franc Guček, ustanovnik društva Josip Moll st., ustanovnik, dolgoletni tajnik društva, častni načelnik ravnatelj Gustav Vodusek, častni član Franc Kajtna, odlikovan z zlato kolajno za 40letno delovanje pri gasilskem društvu, Sebastijan Jager, odlikovan s srebrno kolajno za 39letno delovanje. Zadaj stoje poveljnik Jurij Naglav, načelnik Franjo Pungerčar in poveljnikov namestnik Alojz Prašnikar.

Moštvo gasilskega društva Trbovlje-trg

Ogrinova hiša v Udmatu,

ki jo je v petek razrusila strela, o čemer smo včeraj podrobno poročali.

Deca, ki je ostala doma

Že so se nagnili h koncu blaženi počitniški dnevi. Dan se krajša, opoldanske sence postajajo daljše, sonce se je spustilo nižje na jug in po lepih poljanah cvete bela ajda. Kmalu bo prikrival stric September, tisti, ki bi ga deca čislala zavoljo obilnega grozolja in sadja, če ne bi prihajal v deželo kot postaran šolnik, z velikimi, motnimi očali, s peresom za ušesi, s knjigami pod pazduho in z leskovko v roki. Se so lešniki na njegovi šibi, še se da veselo poskakljati po trati, še je solnce gorelo in prijazno, ali počitnice so pri koncu, šolska vrata se odpirajo, resnoba veje iz njih, treba se je učiti — pravijo — pripravljati se za življenje... Pozdravljeno, veliko Solnce! Kako bodo škripala peresa v šoli, ko bo učitelj zastavil nalogo: kako ste

kov« in povedal toliko tega, da nas je kar zavabilo tja k sinjemu morju. Ej, čakaj, morje! Dospelo so nam druge slike: iz naših domačih krajev so, iz vasi, od potokov in rek, iz naših gozdov. Sto in sto mladih src je utripnilo, začuli smo njih radostne udarce, glasove smo slišali, pesem, počitniško pesem: Pozdravljeno, veliko Solnce! Ej, tudi mi smo ga uživali. Tudi mi, ki smo ostali doma. Tudi naši životki so ožgani — le pogledajte nas, smo kakor tisti čudni ljudje v kavini deželi. Rjavi, temni, pa zdravi in veseli. Od najmlajših tja do velikih študentov, ki se že resno drže, ki že vedo, kaj je življenje. Trileten malček se je oglašil. Prav kakor da bi bil izkušen človek, ki bi dal nam možem peresa interview: — Ta na dvorišče, kjer se solnči muc-

kopala. A daleč spodaj, preko njiv in travnikov je malin. Moko delajo. Kruh nastaja...

Vse polno se jih je zbralo okoli nas in vseppek je čebjlala naša deca. Kaj

Prenapolnjena rivijera

da nismo bili nikjer! Doma smo nočevali, ali čez dan smo šli v okolico. Na polja. V šume. K potokom.

— V Gradaščici je gorka voda. Ob straneh rasto vrbe in jelše. Oh, kako sladko se da plavati; valovi te objemajo, zdaj hladni, zdaj gorki, zdaj si na solncu, pa v senci. In vsenaokrog je zeleno, po travi brenče žuželke, vmes so cvetlice: bele, rumene, modre, rdeče. Iz mesta se slišijo ure in zvonovi, pisanje, ropot. Da se nismo me deklice, ki nas niste vzeli na morje, naužile soln-

ca in vode? Nikar ne bodite abotni. In da nismo nič videle in doživele? Vemo kje se skrivajo raki - krojači, z ribami smo se spoznale, metulje smo lovile in še marsikaj. Ne povemo vam vsega, nak!

In so pripovedovali drugi, fantje: o plavanju, o drznih skokih z brvi, o nevarnih globinah potokov, o kuščarjih in močeradnih, o kačah, o metuljih in sršnih. In vsi so hvalili sonce in vodo. — Lepi so naši kraji, — so pravili. Ni treba nikamor v svet. Ne zavidamo nih na morju. Nemara pojdemo mi prihodnje leto tudi. A če ne — jokali se ne bomo. Da le imamo počitnice, solnčne dneve, bistro vodo.

— Kaj pa vi, ki pravite, da ste že resnejši? Kmalu boste skavti, ka-li?

— Zbralo se nas je več in šli smo malce na pot. Na hribe smo jo udarili. Videli smo izvire potokov. Počivali smo na robu gozda tik mravljišč. Občudovali smo daljne gore in če se nam je hotelo, smo se vrgli v potok. Plavamo. Nismo več deca, da bi kdo pazil na nas. Prihodnje leto pojdemo še naprej — onstran Šmarne gore. Sami, brez starišev. Samostojni hočemo biti.

Kako so zagorelih lic, ti naši modrijani. Samostojni? Da, Indijanci. Črni bivoli. Belji volk. In naše gorenske trate izpreminjajo v prerije. Bodi. Da so le zdravi, veseli! Da nam doraščajo krepki in samostojni!

Vsi so pred nami: od tistega-le atletskega dobrovoljčka, ki bi bil lahko favn na sliki kakega renesančnega slikarja, preko deklic, ki so zlezle v domačo banjo, da voda veselo pljuska po tleh, do mladih koketk z mucko, pa tja do lepotic, ki so se vzlekle na travnik z ozadijem kot na umetniških slikah 16. stoletja. Pa gorj do dečkov, ki z zve-

davimi pogledi proučujejo letanje ptic nad sabo, tok vode, skrivnost daljnih odsefov, mavričen lok nekega še nerazodetega sveta.

Oh, ti počitniški dnevi! Zdaj, ko se bo solnce čedalje bolj spuščalo na jug, ko nas bodo jele zavijati megle in moriti

Obisk pri prijateljici v skednju

deževni dnevi, si bomo vsi pripovedovali pravljice s poljan in iz gozdov, od potokov in z morja; vsi bomo sanjali po delu, po skrbnem učenju, po pripravah za tisto neznano življenje, ki nas čaka. Pripovedovali si bomo pravljice o poljskih cvetkah, o mačeskah, o zlatih, o solnčnicah, pa o ptičih in čebelah. Dokler se po mrki zimi zopet ne oglasi veliki koral, doker ne zatrobijo poletne pozavne.

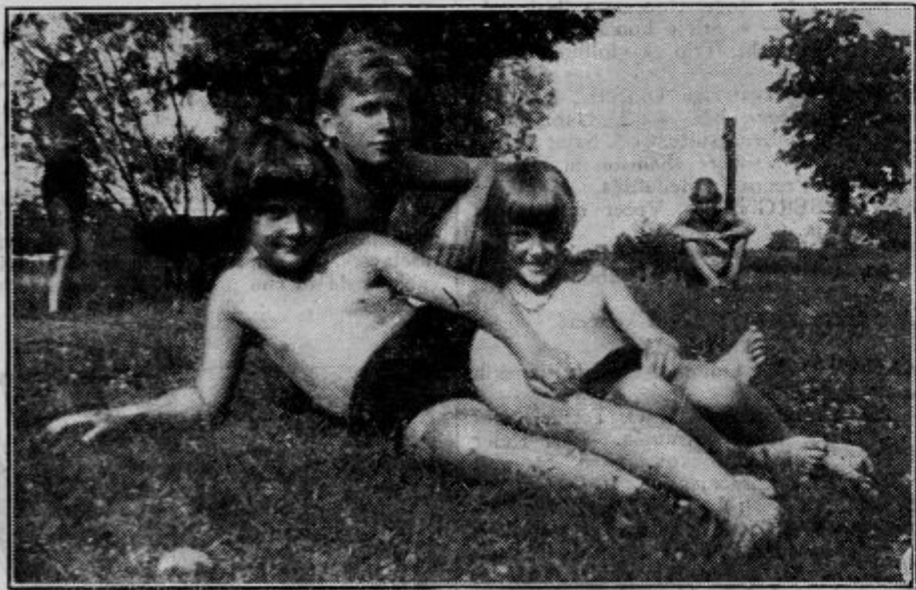
— Pozdravljeno, veliko sonce! Pozdravljena, počitniška prostost!

Zdravstvo

Zdravniška posvetovalnica

G. A. M. v K. Povedali smo že ponovno, da je pretirano solnčenje za celo vrsto ljudi nevarno. Tuberkuotit naj se brez izrecnega zdravniškega navodila sploh ne solnči, pa bodisi da to še tako slavniti sportniki nasvetujejo. Za vsakega bolnika, o katerem sami pišete, da je že parkrat kri izkašljeval, pa postane solnčenje, po katerem se pogosto (navadno ob zvišanju telesne toplote) pojavljajo krvavitve iz pljuč, naravnost smrtonosno. — G. F. S. v Lj. Navadni napadi migrene so bolj nadležni in delovno zmognost okrnjujejo, kot pa nevarni. V izrednih primerih seveda lahko tudi bolniki deloma oslepe ali jim ohromé očesi in drugi živci, tudi ohromenja eksremitet so znana. Nevrološka literatura poroča celo o par smrtnih primerih. — G. D. H. v Lj. Dispozicija za bolcen, na kateri trpite vi, je skoro vedno podedovana. Med vzroke varikoznega razširjenja v poštev prihajajočih ven (dovodnic) je šteti vse alteracije, ki odtok krvi v njih zavirajo, kot habituelna zapečenost, zastajanje strjenih blatinh kep in po njih povzročeni katari sluznice, pritisk s strani oteklin v obližju, zadržje zbog brazgotin, splošni zastoj v obtoku krvi kot posledica boleznih srca, jeter itd., nadalje poklice, pri katerem se bolniki malo gibljejo, osobito hodijo, a preveč sede in se predobro hranijo in podobno. Poiskati je torej pri zdravljenju v prvi vrsti v konkretnem primeru v poštev prihajajoči vzrok in skrbeti za redno in pravilno odvajanje (masaža, klisma). Pripo- možnih sredstev nudi lekarniški trg mnogo ki pa seveda bolezen lahko samo ublaže, ne da bi jo mogla odpraviti. V vašem primeru je bilo treba iti leč v posteljo in si delati obkladke z raztopino očetovega svinca v mrzli vodi. Pozneje uporabljajo mazila in svečke, katerim so prirešani razni medikamenti (alumol, ortofom, cinkov oksid itd.). Kot specifična hvalijo: oriol, supozitorije kot lokalno sredstvo in »solut-ion d' intrait de marron d' Inde« kot no-tranje. Najsigurnejša seveda je operacija, na katero pa ni treba takoj misliti, če ne dela bolezen težje nadleže. — G. F. B. v R. Če ste po udarcu res bruhalji in vam je tekla kri iz ušes in ust, je verjetno, da je udarec povzročil nalom lobanje, na po-sledicah katerega še sedaj trpite. Brez pri- merne osebne preiskave pa ni moči ničesar določenega povedati. Svetujemo vam, da se daste preiskati od kakega strokov-nega zdravnika in se mu izročite v oskrbo. — G. S. N. v B. Mazila, katera naj prepre- čijo opekline po solncu, vsebujejo navadno kinin in kako barvilo kot primes (karmin, kurkuma i. dr.). — G. P. G. v S. O epilep- siji smo prinesli lani dvojico dovolj obširnih člankov, tako da ne moremo na tem mestu zopet vsega ponavljati. Skušajte dobiti lani- ske članke, v katerih najdete izčrpane od- govore in pojasnilo na vsa vaša vprašanja. — Bolnik naj se vegetarično hrani in naj mesto navadne kuhinjske soli soli z natri- jevim bromidom, od katerega naj porabi za soljenje vseh jedi na dan po 2-3 nožev- konice. Alkohol je absolutno prepovedan. — G. Fr. V. v M. Živčna forma tako zvane »pasje bolezni« (pasje influence), je mno- gokrat v istini tako slična steklini, da so se neredkokrat že strokovnjaki zmotili v dia- gnozi. Napako seveda odkrije potek in ko- nec bolezni, mikroskop in preceptive. — Influenca je na človeka neprenosljiva. — G. G. S. v T. Bule (novotvorbe) v možga- nih so iz večine neozdravljive, razen onih, ki so pristopne operaciji potom trepanaci- je. A tudi to še ne zadošča za uspeh: mi- mo drugega morajo biti tudi ostro ograni- čene in orizeljive. Prognoza tako novotvor- bam kot operacijam je vedno resna. — G. K. F. v C. Galeopsi galeobdolon luteum obsoleten čaj brez vrednosti, kvečemu da morda kaj malega popravi tek. — G. H. S. v B. Angleška piva: portea in ale vsebuje- ta krog 9 odstotkov alkohola.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

Na solncu

preživeti počitnice? O, koliko solnca je bilo in koliko vode, pa zelenih trat, peska, rastlin, cvetlic, žuželk, ptičev, živali — koliko življenja! Ta je bil na morju, oni je šel k sorodnikom na deželo; to deklico so ožgali solnčni žarki v Omišlju ono nemara samo pri Gra- daščici, ob Savi ali Savinji, ob doma- čem potoku. Ta je videl malo sveta, a je tembolj gledal; oni je se vozil daleč, pa so mu oči še danes široko odprte in duša vsa vznemirjena. Tako lep je svet. Morje! Planine! Reke! Njive, senožeti, gozdovi! Pa kakšni gozdovi! Kakor da bi hodile pravljice po njih — pravljice s palčki in njih princesami. In toliko soln- ca je bilo letos, da smo vsi počrneli; naši malčki so zagoreli, zdravja so se napili in še duša se je naužila veselja, da ga bodo polna vsa stanovanja, šol- ske sobe in ceste.

Mislili smo na našo deco, ki je bila na morju. Stric Tone je prišel od »Jutrc-

ka, je postavila mamica škaif vode. Pa me je slekla in čop, čop! Voda je bila malce mrzla, a solnce vroče. Čop, čop! In bolj ko solnce pripeka, bolj se poli- vam z vodo — nagec, zagorel, nasme- jan. A mamica stopi včas k oknu, po- gleda in se nasmehe! In za izpremem- bo sedeš v pesek. Nič ne de, če se umažeš. Mamica nič ne reče. Saj nimaš oblečke. Nagec si. Čop, čop!

Poglej jo, deklico z mucko! Tudi ti nisi šla nikamor? — Motiš se, stric — pravi. Pri dedu je drugače kot pri nas v mestu. Okoli hiše je mehka trata. Ni kamenja. Lahko ležiš in se premetavaš, kolikor hočeš. Pred hišo je vrt s cvet- licami. Ali hočeš vrtne? Nageljnov? Rožmarina? Vse je tam. Za hišo so hruške in zgodnja jabolka. Potem je skedenj. Tam so mlatali žito. Pika-pok, četvero rok! In zadaj teče potok, tako čist in svetel. In da se vidiš v njem. Ka- menčki bleščijo na dnu. Tam sem se

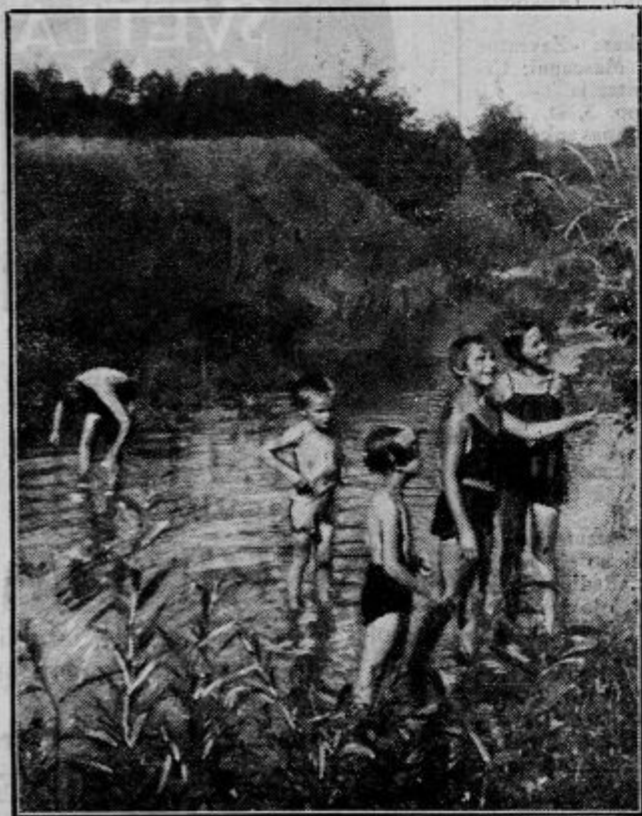

Delfini v Gradaščici

Peščina na vrtu

Korajža velja!

Prirodoslovna raziskavanja v Malem grabnu

mi vrne prstan, pa pojdem k možu in mu razkrijem vse!

Kmalu so se začele njene misli mra- čiti. Pomislila je na visoko ceno 22.000 frankov in si je dejala, da je to cena nje- ne kreposti. Imela je lahen prived: pri- kazal se ji je Ernest, blede, hrepeneč, ne- žen in demonski obenem. Iz oči mu je sršal plamen, ki je bilo o njem težko reči, kakšen je, ali je zel ali dober. Pre- strašila se je misli, da bo Ernest odprl vrata, razširil roke — in da bo tisti mah izgubljena, izgubljena!

Vzela je taksameter in se je odpeljala pred stanovanje, ki ga ji je bil Ernest naznačil. Odpirati je prišla stara že- nica.

»Ali je gospod Ernest doma?« je vprašala Janina.

»Ernest? Kateri Ernest?« je ponovila žena.

»Saj stanuje tukaj gospod Ernest, plesalec? Dogovorila sva se za sesta- nek med 10. in 11. uro. Ali mar še ni vstal?«

Stark se je posvetilo.

»A tako, tako. Najbrže gre spet za kak dragulj ali biser?«

»Da, za prstan z biserom,« je dejala Janina.

»Oh, gospa, temu kavalirju ste pa nasedli!« je nadaljevala žena. »Ernest

je čisto navaden slepar in tat... Vi ste že deseta mlada dama, ki se oglašja pri meni zaradi dragotin, katere si je pri- lastil z ljubimkanjem in lažnim kava- listvom. Slepar je ukanil novo žrtev. Svetujem, da ga naznanite policiji!

Janina je globoko vzdihnila. Kar je pravkar slišala, se ji je zdelo neverjet- no — in vendar je bilo tako resnično! Domislila se je moža, ki jo je čakal v pisarni. Kaj naj stori? Ali naj gre k nje- mu in naj se mu izpove? Ali naj laže še naprej? Oh ne, ne! Može je v takih položajih ne razumejo ženske in postanejo brutalni...

Namestu k Jacquesu je Janina name- rila svoje korake k Sekvani. Valovi so jo s pljuskom sprejeli medse.

MR. BAHOVEC
Planinica zdravi slabob, zaprtje telesa, napihovanje, slabo delovanje čreves, izpuščaje, obolenja mo- kračne kisline, jeter, žol- ča in žolčni kamen. Pri- sten samo v plombiranih paketih po Din 20.— z napisom: Lekarna Baho- vec, Ljubljana. 174-a

Na Gastronomski izložbi v mesecu maju 1927 v Parizu je

„Kuzmi čaj“

odlikovan z zlato kolajno.

Vaša obleka bode izgledala zpet kakor nova, ako jo pustite **kemično čistiti** v

tovarni Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana,
Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekem 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

Učenci — učenke!

Za šolo Vam priporočam svojo **veletrgovino papirja ter vseh šolskih potrebščin in knjig** v tokrat: zvanredno velik izbor! Vsled ugodne nakupa sem v stanu nuditi vse predmete po izdatno znižani ceni.

Pred n si nakupite šolske potrebščine, oglejte si mojo za ogo in cene.

Vsled zadostnega osobja **postrežba zelo hitra in točna.**

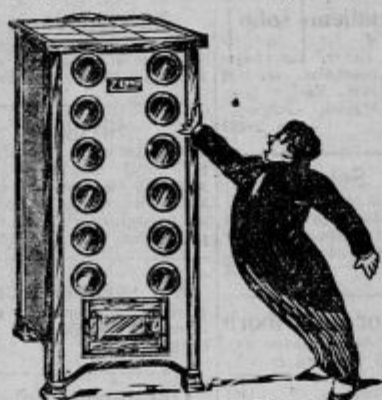
S spoštovanjem

Weixl, Maribor, Jurčičeva ulica.

Svetovni patent „ZEPHIR“

Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

Tvoja večna — Večletna garancija!

Kurjava z lesom je najprijetnejša in najcenejša s „ZEPHIR“

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur

najštedliviše in najbolj zdravo izdeluje:

„ZEPHIR“ tvornica peči BARZEL d. d., Subotica 33.

Zahtevajte cenike!

Zastopstva v vseh večjih mestih!

Zagrebniki zbor pavilion B, XIII. oddelek št. 1.1. koje 186

„SPECTRUM“ d. d.

luž. Kopista, Dubsky in Krstič, tvornica ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII, Medvedova ul. 38, tel. 343

Zagreb, Beograd, Osijek, Središnjica: Zagreb
Zrcalno steklo, portaino steklo, masinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklavanje v med. Fina, navadna ogledala

Neprijetne dlake!

na nos, rokah ter ženske brke odstranjuje za vedno preizkušeno sredstvo „Rapidenth“ št. 1. od dr. Dorraine & Cie. Pariz. Ta preparat je že 30 let v uporabi po vseh kulturnih doletih, ker ne samo da momentalno odstranjuje dlake, nego jih postopoma ubija in odstranjuje iz samega korena. Garnitura Din 60.— „Rapidenth“ št. II. služi izključno samo za odstranjevanje velikih površnih dlac po rokah, nogah in prsih, 80 Din. — Dobi se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. „Centifolia“, kozmetični zavod, Zagreb, Ilica št. 37. Zahtevajte brezplačne ilustrovane prospekte! 54a/1

Vinograd

1 3/4 orala, z zidanim hramom in majhnim stanovanjem, z vsem inventarjem za trgatve in sodi, z 2 stiskalnicama in majhnim sadonosnikom **prodajam** ob enem z letošnjo dobro trgovijo blizu Bizelskega. Naslov pove oglašni oddelek „Jutra“.

Gospodsvetska cesta 5

plačuje

rdeč tižol Din 4—
prepelčar Din 4—
mandolon Din 3:0
suhe gobe do Din 70—
vinski kamen Din 7—
Večje množine po dogovoru.

J. Vardian, Sisak 54, Hrv.

priporoča kot stara izdelovalnica svoje najboljšje tamburice vseh vrst. Ceniki na razpolago. 184-a

J. Stjepušin, Zagreb

Jurjevska ul. 57
priporoča najbolje tamburice, trane, arstiture, tole in ostale potrebščine za vsa rabešila. Odhovan na vsaki izlozbi

Iračnice

in vagonete vs h vrs in v vsaki količini kupe „Calin“, k. d., Zagreb, Mandalčina 1.

Mizarji!

vezane plošče

(Sperplatten)
zopet dospel v vsi d menzi ah. Dobe se pri Ignaciju Repše, Ljubljana, Tesarska ulica 3

Pozor 80
! ženini in neveste!

Žimnice

matrace, posteljne mreže, železne postelje (izlozljive), otomane, divane in tapetne izdelke tudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik
Krekov trg št. 7
- poleg Mestnega doma

Uradniki in uradnice!

Vaše plače Vam ne dopuščajo, da se Vašemu stanu primerno in dostojno oblečete. **Ne imejte brige, pomoč je tukaj.** Obl. Ilirija, Mestni trg 17/1. Vam nudi vse manufakturno blago prvovrstne kvalitete **na 6 mesečno odplačevanje.** Na poziv tel. 28-25 Vam pošljemo tudi zastopnika v hišo.

Na novo!

Konkurenčne cene!

Na novo!

Na novo otvorjena trgovina pletenin

ŽENKO HRIBAR, CELJE, Slomškov trg št. 1

(pri farni cerkvi)

priporoča cenjenemu občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo **pletenih izdelkov** kot:

nogavice, rokavice, pleteno perilo, športne telovnike vseh vrst itd.

po dnevni konkurenčni ceni.

Na debelo!

Postrežba prvovrstna!

Na drobno!

Za zdravje Vaših otrok je Nesteljeva moka za otroke najbolj priporočljiva.

Certan

uničuje stenice in njih jajčeca

Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z materialnim blagom.

Pohištvo

elegantno, fino, cenevredno in astnih in danih načrtih

A. AMANN, Ljubljana
Dvorni trg št. 1.

Mladeniško izgledanje lica!

Istoči in tisoči prelepih in interesantnih dam vpošrebljajo samo odlične kreme od dr. Dorraine & Cie. Pariz — Creme Rose Centifolia, prvovrstna suha dnevna krema, črna, ki daje licu obojko, sveže in zanimljivo izgledanje, poleg tega čuva in štiti lice vseh dnevnih neugod 80 Din — Creme de France, neprečeljiva za mastna in znojna lica, ki ne samo da odstranjuje odvečno mast, nego lico dobi za veslej zdravo in lepo izgledanje 85 Din. Gold Cream original mastna nočna krema z radikalnim dejstvom brani, jači in neguje kožo lica. Odstranjuje dovršeno vse nečistoče, ogroje in nagubano kožo. Daje sveže in mladeniško izgledanje v keno starost 50 Din — Creme „leis“ daje licu porcelansko alabastrsko polt, garantirano neškodljivo 85 Din. — Vinaigre Ambre odlični francoski toaletni kis za jušenje in osveževanje kože lica — „Centifolia“ kozmetični zavod, Zagreb, Ilica 37. Zahtevajte brezplačne ilustrovane prospekte! 54-a/1

Pazite na znamko!

Tridesetletna izkušnja dokazuje, da so čaše in aparati znamke **WECK** za vkuhanje najzanesljivejši in rad tega najcenejši. Zelo ugodne cene! Tovarniška zaloga „WECK“ Ljubljana, Krekov trg 10 I. nadst. (tvrdka Fructus).

CELJE: Josip Jagodic. MARIBOR: Carl Lotz.

Popolnoma suha, lepa

bukova drva

v polnih ali razžagana

kakor tudi mehka drva dobavljiva tvrdka

„ARBOR“ d. d., Dunajska c. 50

v vsaki množini od 1 m³ naprej Dostavi se tudi na dom Telefon št. 20-546.

ŠOLSKKE KNJIGE

za vse srednje, meščanske in osnovne šole

dobite

v knjigarni Tiskovne Zadruga

Prešernova ulica 54

Ljubljana

Prešernova ulica 54

(Nasproti glavne pošte)